

بررسی تطبیقی طراحی لباس برای سه رسانه تئاتر، سینما، تلویزیون

مرضیه صفری نژاد

سرشناسه	: صفری نژاد، مرضیه، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی تطبیقی طراحی لباس برای سه رسانه تئاتر، سینما، تلویزیون / مرضیه صفری نژاد؛ ناظر فنی ساجده مرادی.
مشخصات نشر	: تهران: فرهوش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۹ ص: مصور (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۹۵-۴۳۱-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: طراحی لباس هنری و مخصوص -- ایران
موضوع	: Costume design -- Iran
موضوع	: طراحی لباس هنری و مخصوص
موضوع	: Costume design
موضوع	: سینما -- دکور و صحنه‌آرایی
موضوع	: Motion pictures -- Setting and scenery
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ۴۰۷/۵۰۷TT
رده بندی دی‌سی	: ۰۲۶/۷۹۶
شماره کتابشناسی	: ۵۴۷۱۰۳۷

کتاب بررسی تطبیقی طراحی لباس برای سه رسانه تئاتر، سینما، تلویزیون

مرضیه صفری نژاد

ناظر فنی: ساجده مرادی

صفحه آرا: داود فریدونی

طراح جلد: شبنم خسروی

توبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص و محفوظ ناشر است

آدرس: میدان انقلاب - ضلع جنوب شرقی - ساختمان مترجمان - پلاک ۱۷ - طبقه ۱ و طبقه ۲

انتشارات: ۰۹۱۰۷۸۹۲۷۴۷ - ۶۶۴۰۱۱۶۱

دبیرخانه: ۰۶۶۹۱۱۷۳۶ - ۶۶۴۰۶۳۰۹

دورنگار: ۸۹۷۸۴۵۵۸

www.farhooshpub.com

فهرست مطالب

فصل اول: پیشینه طراحی لباس

۲	۱-۱ لباس
۳	۱-۱-۱ تاریخچه طراحی لباس در سینما و تلویزیون
۱۲	۱-۲ طراحی لباس
۱۲	۱-۲-۱ نحوه طراحی لباس
۱۵	۱-۲-۲ رنگ در لباس
۱۵	۱-۲-۳ خطای باصره
۱۷	۱-۲-۴ رنگ به مثابه آتش گره‌های دراماتیک
۲۲	۱-۲-۵ لباس و ترکیب‌بندی صحنه
۲۵	۱-۲-۵-۱ معیارهای زیبایی‌شناسی صحنه و لباس
۲۵	۱-۲-۶ لباس خنثی
۲۶	۱-۲-۷ لباس واقع‌گرایانه (رئالستی)
۲۹	۱-۲-۷-۱ طراحی لباس برای ستارگان
۳۰	۱-۲-۸ لباس‌های تاریخی
۳۳	۱-۲-۹ لباس - کهنه کاری
۳۴	۱-۳ طراحی لباس صحنه
۳۴	۱-۳-۱ لباس
۳۵	۱-۳-۲ طراحی لباس در رسانه تئاتر، سینما و تلویزیون
۳۸	۱-۴ تفاوت سینما، تئاتر و تلویزیون
۳۸	۱-۴-۱ تفاوت سینما و تلویزیون
۴۰	۱-۴-۲ تفاوت تئاتر با سینما و تلویزیون
۴۲	۱-۴-۳ تفاوت لباس در تئاتر، سینما و تلویزیون

فصل دوم : بررسی تفکیکی سه رسانه

- ۲-۱ رسانه ۴۸
- ۲-۱-۱ تئاتر ۴۸
- ۲-۱-۱-۱ هنر نمایشی (تئاتر) ۴۹
- ۲-۱-۱-۲ پیشینه ۵۰
- ۲-۱-۱-۳ لباس در تئاتر ۵۲
- ۲-۱-۱-۴ رابطة حجـر لباس با اندازه صحنه ۵۴
- ۲-۱-۱-۵ طراحی لباس تئاتر و تأثیر نورهای صحنه ۵۵
- ۲-۱-۲ سینما ۵۶
- ۲-۱-۲-۱ مروری بر سینما ۵۷
- ۲-۱-۲-۲ عناصر سینمایی ۵۹
- ۲-۱-۲-۳ لباس در سینما ۵۹
- ۲-۲ ژانر ۶۴
- ۲-۲-۱ ژانر و نشانه‌شناسی ۶۶
- ۲-۲-۲ نشانه‌شناسی لباس ۶۸
- ۲-۲-۳ ژانر یا گونه های نمایش ۷۴
- ۲-۲-۳-۱ ژانر های تئاتر ۷۵
- ۲-۲-۳-۲ ژانر های سینما ۷۶
- ۲-۳ تلویزیون ۷۸
- ۲-۳-۱ مسائل فنی در تلویزیون ۸۳
- ۲-۳-۲ رنگ در تلویزیون ۸۶
- ۲-۳-۳ رنگ در تصویر تلویزیون ۸۷
- ۲-۳-۴ کارکرد تداعی و نمادین تصویر رنگی تلویزیون ۹۰
- ۲-۳-۵ لباس در تلویزیون ۹۰

- ۹۲ ۲-۳-۶ اقتضائات فنی طراحی لباس در تلویزیون
- ۹۵ ۲-۳-۶-۱ تفاوت میان گذاری متغیر
- ۹۸ ۲-۳-۷ مشکلات طراحی لباس در سیمای جمهوری اسلامی
- ۹۹ ۲-۳-۷-۱ طراح متخصص
- ۱۰۰ ۲-۳-۸ لباس در برنامه‌های تلویزیونی (نمایشی)
- ۱۰۱ ۲-۳-۸-۱ تله تئاتر
- ۱۰۳ ۲-۳-۹ لباس در برنامه‌های تلویزیونی (غیر نمایشی)
- ۱۰۴ ۲-۳-۹-۱ بزرگی‌های لباس مجری در برنامه‌های تلویزیونی

فصل سوم : سایر طراحی لباس

- ۱۱۱ ۳-۱ ارتباط لباس با سایر عناصر درام
- ۱۱۱ ۳-۱-۱ لباس و کارگردانی
- ۱۱۳ ۳-۱-۲ لباس و بازیگر
- ۱۱۶ ۳-۱-۳ لباس و صحنه
- ۱۱۸ ۳-۱-۴ لباس و نورپردازی
- ۱۲۱ ۳-۲ رنگ نور
- ۱۲۳ ۳-۲-۱ نقش رنگ در تصویر
- ۱۲۳ ۳-۲-۲ ویژگی رنگ ها
- ۱۲۵ ۳-۲-۲-۱ خصوصیات روانی رنگ ها
- ۱۲۶ ۳-۲-۳ تأثیر نور بر رنگ لباس
- ۱۲۷ ۳-۳ لباس و صداپردازی
- ۱۲۸ ۳-۴ لباس و چهره‌پردازی
- ۱۳۰ ۳-۵ لباس و شخصیت پردازی
- ۱۳۶ ۳-۵-۱ ضمانت لباس و شخصیت پردازی
- ۱۳۹ ۳-۶ تفاوت طراحی لباس صحنه با پوشاک روزمره

۳-۷ رهیافت هایی بر نقد طراحی لباس ۱۴۴

۳-۷-۱ رهیافتی بر نقد زیبایی شناختی ۱۴۴

۳-۷-۲ رهیافتی بر نقد جامعه شناسی ۱۴۵

۳-۷-۳ رهیافتی بر نقد روان شناختی ۱۴۶

۳-۷-۴ رهیافتی بر نقد تاریخی ۱۴۶

۳-۷-۵ رهیافتی بر نقد نشانه شناختی ۱۴۶

منابع ۱۲۰

مقدمه

طراحی و ساخت لباس به عنوان یکی از عناصر اصلی هنر نمایش فراوان و تاریخی دارد. این هنر در آغاز پیدایش هنر نمایش، دارای کاربردهای آیینی مناسکی، تشریفاتی، نمادین، تمثیلی و تزئینی بوده است. بازیگران را از تماشاگران تفکیک می‌کرد؛ آنان را می‌آراست و به آنان امتیاز و تشخص می‌داد. در طول تاریخ تحول هنر تئاتر، بر کاربردها و ویژگی‌های آن افزوده شد، در یک اثر هنری، لباس به کار رفته توسط بازیگران، از جایگاه نسبتاً مهمی برخوردار است و اطلاعات فراوانی را در اختیار تماشاگر می‌گذارد؛ از جمله معرفی مضمون و حال و هوای کلی اثر، تعیین دوره تاریخی، زمان مکان مورد نظر، توصیف شغل و موقعیت طبقاتی، جنسیت و حتی حالات درونی و ویژگی‌های روانی شخصیت‌ها. اهمیت طراحی لباس زمانی بیشتر مشخص می‌شود که بدانیم حتی سبک و شیوه طرح لباس، مکمل سبک و شیوه آثار است و در نمایان ساختن دیگر عناصر نیز کمک شایانی می‌کند.

آنچه در این مجموعه مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد، آشنایی با نقش و نحوه عملکرد طراح لباس در صحنه تئاتر، سینما و تلویزیون است که مجموعه‌ای از فعالیت‌های تخصصی در حوزه طراحی لباس به شمار می‌رود؛ همچنین مراحل ساخت فیلم، اجرای لباس و نوع رابطه طراح لباس با اعضای گروه سازنده فیلم، ظرایف و حساسیت‌ها و خلاقیت‌هایی که لازمه کار طراح لباس است در این مجموعه به طور خلاصه بیان می‌شود.